

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 2 Οκτωβρίου 2020

Προσοχή κατά την οριστικοποίηση των προτεινόμενων αλλαγών στον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της ΕΕ

Η πρόσφατη πρόταση τροποποίησης του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΜΠΠΕ) χρειάζεται περαιτέρω αποσαφήνιση, σύμφωνα με γνώμη που δημοσίευσε σήμερα το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Ειδικότερα, μένει ακόμη να καθοριστεί ο τρόπος με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν και θα παρακολουθούνται οι αυξημένοι πόροι του. Μολονότι αναγνωρίζεται η καθοριστική σημασία της ταχύτερης ανταπόκρισης της ΕΕ σε καταστάσεις κρίσης, προέχει πάντοτε η τήρηση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της λογοδοσίας, προειδοποιούν οι ελεγκτές.

Στις 26 Μαρτίου 2020, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζήτησε την ανταπόκριση της ΕΕ στην πανδημία της COVID-19. Κατόπιν αυτού, κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την εφαρμογή ενός «πιο φιλόδοξου και ευρύτερου συστήματος διαχείρισης κρίσεων» εντός της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, σε λιγότερο από δύο μήνες, η Επιτροπή πρότεινε την τροποποίηση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης. Ο γενικότερος στόχος αυτής της νομοθετικής πρότασης είναι να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ μπορεί να παρέχει στους πολίτες της, εντός και εκτός Ευρώπης, καλύτερη στήριξη σε καταστάσεις κρίσης και έκτακτης ανάγκης.

«Εκ του ορισμού τους, οι κρίσεις είναι απρόβλεπτες. Παρ' όλα αυτά, η πανδημία της COVID-19 απέδειξε περίτρανα την απόλυτη ανάγκη η ΕΕ να βρίσκεται σε μεγαλύτερη ετοιμότητα και να διαθέτει περισσότερα μέσα ώστε να ανταποκρίνεται άμεσα», δήλωσε ο Leo Brincat, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για τη γνώμη. «Η πρόσφατη πρόταση για την τροποποίηση του ΜΠΠΕ αποτελεί ένα βήμα προόδου προς την κατεύθυνση αυτή. Ωστόσο, κατά τον προσδιορισμό του τρόπου διαχείρισης μελλοντικών κρίσεων, η Επιτροπή δεν πρέπει να συγχέει την ταχύτητα με τη βιασύνη».

Η πρόταση της Επιτροπής αυξάνει τους πόρους του προϋπολογισμού του ΜΠΠΕ από τα 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ στα 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2021-2027, υποστηρίζοντας τον μηχανισμό στην ανάληψη νέων αρμοδιοτήτων, όπως η δημιουργία στρατηγικών αποθεμάτων ιατρικού εξοπλισμού, η ανάπτυξη ικανοτήτων διακομιδής ασθενών ή η συγκρότηση ιατρικών ομάδων έκτακτης ανάγκης. Ωστόσο, οι ελεγκτές επισημαίνουν την απουσία πρόσφορης

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της γνώμης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της γνώμης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

εκτίμησης αναγκών. Η πρόταση περιλαμβάνει ελάχιστα στοιχεία που να αποδεικνύουν την ανάγκη αυτής της κατά 2 δισεκατομμύρια ευρώ αύξησης του προϋπολογισμού, καθώς δεν εμπεριέχει καμία εκτίμηση των εξόδων που απορρέουν από αυτά τα νέα καθήκοντα. Συνεπώς, είναι αδύνατον να προσδιοριστεί κατά πόσον ο προτεινόμενος προϋπολογισμός είναι κατάλληλος για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων.

Επιπλέον, ορισμένοι από τους προτεινόμενους νέους στόχους δεν συνοδεύονται από αντίστοιχους δείκτες επιδόσεων ή συγκεκριμένες ρυθμίσεις παρακολούθησης. Η πρόταση δεν εγγυάται πλέον ένα ελάχιστο μερίδιο δαπανών για καθέναν από τους τρεις πυλώνες της στρατηγικής της ΕΕ για την αντιμετώπιση κρίσεων (πρόληψη, ετοιμότητα, αντίδραση). Ως εκ τούτου, οι ελεγκτές θεωρούν ότι θα ήταν χρήσιμη η πρόβλεψη ενός μηχανισμού για την αναφορά στοιχείων σχετικά με τις πραγματικές δαπάνες του ΜΠΕΕ για καθέναν από τους εν λόγω πυλώνες.

Όσον αφορά τους κανόνες που διέπουν τη σύναψη συμβάσεων, οι ελεγκτές εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τις προτεινόμενες τροποποιήσεις. Η τρέχουσα νομοθεσία σχετικά με τις διαδικασίες από κοινού προμηθειών παρουσιάζει ορισμένους εγγενείς περιορισμούς, όπως διαπιστώθηκε πρόσφατα κατά τη διάρκεια της κρίσης της COVID-19: η πρώτη διαδικασία δεν προκηρύχθηκε παρά τέσσερις εβδομάδες μετά τα πρώτα επιβεβαιωμένα κρούσματα. Επίσης, σύμφωνα με τους κανόνες περί ομαδοποιημένων προμηθειών, μολονότι η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την υπογραφή της σύμβασης-πλαisiού, μόνο τα κράτη μέλη μπορούν να προβούν σε άμεση αγορά εξοπλισμού. Βάσει της πρότασης, η Επιτροπή θα είναι σε θέση να συνάπτει συμβάσεις απευθείας, αναλαμβάνοντας έναν περισσότερο αυτόνομο ρόλο στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας. Κατά τους ελεγκτές, αυτό θα επιτρέψει ενδεχομένως στην ΕΕ να ανταποκρίνεται ταχύτερα και θα μειώσει την επιβάρυνση των κρατών μελών. Ομοίως, η πρόταση της Επιτροπής για εφαρμογή του καθεστώτος της έμμεσης διαχείρισης, επιπλέον αυτού της άμεσης, για την εκτέλεση του προϋπολογισμού του ΜΠΠΕ παρέχει επίσης τη δυνατότητα μεγαλύτερης ευελιξίας στην αντιμετώπιση κρίσεων από την ΕΕ.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Τα κράτη μέλη της ΕΕ παραμένουν αρμόδια για την πρόληψη των καταστροφών και κρίσεων που συμβαίνουν στην επικράτειά τους, για την ετοιμότητά τους έναντι τέτοιου ενδεχομένου και για την αντιμετώπισή τους. Ωστόσο, στον τομέα της πολιτικής προστασίας υποστηρικτικό ρόλο διαδραματίζει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αυτό σημαίνει ότι ορισμένες δράσεις στον τομέα αυτό αναλαμβάνονται σε επίπεδο ΕΕ και ότι η ίδια η ΕΕ θα έχει έναν περισσότερο εξέχοντα ρόλο στο πλαίσιο μελλοντικών υγειονομικών απειλών.

Ο ΜΠΕΕ δημιουργήθηκε το 2013 με σκοπό τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των συμμετεχόντων κρατών, ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη πρόληψη, ετοιμότητα και αντιμετώπιση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών. Οποιαδήποτε χώρα του κόσμου μπορεί να ζητήσει βοήθεια στο πλαίσιο του ΜΠΠΕ.

Η εν προκειμένω γνώμη σχετικά με τον ΜΠΠΕ έρχεται να συμπληρώσει τις άλλες γνώμες που δημοσίευσε πρόσφατα το ΕΕΣ σχετικά με την παροχή έκτακτης ευελιξίας στη χρήση των [Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων](#), την [πρωτοβουλία REACT-EU](#) και τον [κανονισμό περί κοινών διατάξεων](#), το [Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης](#) και τον [Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης](#), καθώς και τον [Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας](#).

Το ΕΕΣ συμβάλλει στη βελτίωση της δημοσιονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ δημοσιεύοντας γνώμες επί προτάσεων για νέα νομοθεσία ή για αναθεώρηση ισχύουσας, οι οποίες έχουν

δημοσιονομική επίπτωση. Οι γνώμες αυτές αποτελούν ανεξάρτητη αξιολόγηση των νομοθετικών προτάσεων από τον εξωτερικό ελεγκτή της ΕΕ.

Η νομική βάση της πρότασης της Επιτροπής επιβάλλει τη διαβούλευση με το ΕΕΣ. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο απηύθυνε επιστολή στο ΕΕΣ ζητώντας την άποψή του.

Η γνώμη 9/2020 του ΕΕΣ σχετικά με την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu προς το παρόν στα αγγλικά, σύντομα δε θα είναι διαθέσιμη και σε άλλες γλώσσες.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έλαβε το ΕΕΣ στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας της COVID-19 μπορείτε να βρείτε [εδώ](#).

Υπεύθυνος επικοινωνίας με τον Τύπο για τη συγκεκριμένη γνώμη:

Vincent Bourgeois – vincent.bourgeois@eca.europa.eu
τηλ.: (+352) 4398 47502 / κιν.: (+352) 691 551 502